

VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO IR ATSISKAITYMO UŽ MAITINIMO PASLAUGAS ŠVĖKŠNOS LOPŠELYJE-DARŽELYJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Maitinimo organizavimo Švėkšnos lopšelyje-darželyje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vaikų maitinimą įstaigoje, naudojant šiam tikslui skiriamas valstybės biudžeto, tėvų (globėjų/rūpintojų) ar asmens lėšas.

Aprašas (toliau – Tvarkos aprašas), parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018m. balandžio 10 d. įsakymo Nr.V-394, „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2019-11-28 sprendimu Nr. T1-175, „Dėl užmokesčio už vaikų išlaikymą švietimo įstaigose nustatymo“

3. Nemokamas maitinimas priešmokyklinio amžiaus vaikams teikiamas gavus Šilutės rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus sprendimą dėl socialinės paramos skyrimo.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

4.1. **pritaikytas maitinimas** – toks maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtas vaiko individualius maistinių medžiagų ir energijos poreikius, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo;

4.2. **šiltas maistas** – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68°C temperatūroje;

4.3. **tausojantis patiekalas** – šiltas maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvencinėje krosnelėje;

4.4. **valgiaraštis** – patiekalų dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Tikslai ir uždaviniai:

5.1. užtikrinti vaikų fiziologinius maisto medžiagų poreikius;

5.2. sudaryti sąlygas ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatai palankiai mitybai;

5.3. padėti formuoti sveikos mitybos įgūdžius;

5.4. siekti, kad maitinimas atitiktų vaikų amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus bei taisykles.

III. MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

6. Vaikų maitinimas organizuojamas grupių patalpose, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo bei patalpų higienos reikalavimų.

7. Organizuojami trys maitinimai, ne rečiau nei kas 3,5 val.: pusryčiai – nuo 8.30 val. iki 8.50val.; pietūs – nuo 11.35 val. iki 12.00 val.; vakarienė - nuo 15.30 val. iki 15.50 val., kurių metu sudarytos sąlygos visiems pavalgyti šilto maisto. Vaikai maitinami vadovaujantis direktoriaus patvirtintu valgiaraščiu ir nustatytu grafiku.

8. Vykdomos ES programos „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ Šių programų maisto produktai į valgiaraščius neįtraukiami:

8.1. vaikams papildomai duodami pieno produktai: jogurtas, pienas, sūrio lazdelės;

8.2. vaisiai: obuoliai, obuolių sultys.

9. Pagal gydytojų raštiškus nurodymus (forma Nr. 027-1/a) gali būti organizuojamas pritaikytas maitinimas.

10. Vaikų maitinimų skaičius per dieną priklauso nuo jų buvimo įstaigoje trukmės bei tėvų (kitų teisėtų vaiko atstovų) pasirinkimo:

10.1. tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai) rašo įstaigos vadovui prašymą, kuriame nurodo pasirinktą ugdymo darželyje trukmę ir maitinimų skaičių per dieną, pasirinkus ne ilgesnį kaip 4 val. trukmės ugdymą per dieną, vaikui organizuojamas vienas arba du maitinimai;

10.2. apie planuojamus kito mėnesio maitinimų skaičiaus pakeitimus tėvai privalo informuoti grupės auklėtoją pasirašytinai iki einamojo mėnesio priešpaskutinės darbo dienos;

10.3. tėvams draudžiama vaišinti grupės vaikus tortais, saldinaisiais, kramtoma guma, čipsais, saldžiais gėrimais ir kitais nesveikais maisto produktais.

11. Maistas gaminamas ir šiltas patiekiamas tą pačią dieną.

12. Pirmenybė teikiama tausojantiems patiekalų gamybos būdams: virimui vandenyje, troškinimui.

13. Darželyje sudaromos sąlygos atsigerti geriamojo vandens. Pienas ir kiti gėrimai vaikams netiekiami šalti, gėrimų temperatūra ne žemesnė kaip +15°C.

14. Kiekvieną rytą vaikų rūbinėlėje skelbiamas einamosios dienos meniu.

15. Atsakomybė už maisto paruošimą ir maitinimo patalpų higienos reikalavimų užtikrinimą, dokumentacijos tvarkymą, savikontrolės vykdymą numatoma atsakingų darbuotojų pareigybės aprašymuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kt. dokumentuose.

16. Maisto produktų, skirtų vaikų maitinimui, tiekimas į įstaigą, žaliavos laikymas, maisto gaminimas ir maisto tvarkymo įranga turi atitikti Lietuvos sveikatos ministro įsakymus, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir kitų teisės aktų reikalavimus.

17. Gaunamos tėvų įmokos už vaikų maitinimą ir darbuotojų mokestis už pietus apskaitomos kaip specialiųjų programų lėšos teisės aktų nustatyta tvarka:

18. Išlaidas už maisto produktus ir patiekalus apmoka tėvai, pagal Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu nustatytą mokesťį.

19. Lopšelio – darželio darbuotojai, pateikus direktoriui prašymą, turi teisę valgyti pietus darbo vietoje. Pagamintus patiekalus ar maisto produktus išsinešti iš įstaigos draudžiama. Darbuotojai už pietus sumoka nustatyto dydžio mokesťį.

20. Maitinimo organizatorius kiekvieną rytą, iki 8.10 val., surenką informaciją iš grupių apie esančius vaikus ir užrašo įstaigos dienyne (patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 33.).

21. Pedagogai:

21.1. kasdien fiksuoja vaikų lankomumą Ikimokyklinės, Priešmokyklinės grupės dienuose,

21.2. kiekvieno maitinimo metu užtikrina saugumą, estetinę aplinką, ugdo valgymo kultūrą.

22. Maitinimo organizatorius:

22.1. atsižvelgdamas į fiziologinius vaikų poreikius, amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus ir taisykles kartu su Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro dietiste sudaro 15 dienų vaikų maitinimo valgiaraščius 1-3 ir 4-7 m. amžiaus vaikams;

vaikų maitinimo valgiaraščiuose nurodomi: pusryčiams, pietums, vakarienei patiekiami patiekalai, patiekalų kiekiai (g), maistinė (baltymai, riebalai, angliavandeniai (g)) ir energinė vertė (kcal), taip pat dienos vidutinė maistinė, energinė vertė ir kaina eurai. Valgiaraščių energetinės ir maistinės vertės nuokrypio vidurkis gali būti iki 10 %;

22.2. rengia maisto gaminių receptūros ir gamybos technologijų aprašymų korteles;

22.3. sudaro 15 dienų valgiaraščius ir teikia juos tvirtinti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai;

22.4. maitinimo organizatorius rengia kasdieninį vaikų maitinimo valgiaraštį-reikalavimą (forma Nr. 299) ir skelbia dienos meniu informaciniame stende.

22.5. kiekvieną rytą atiduoda informaciją, apie tą dieną lankančių darželį vaikų skaičių,

virėjoms;

22.6. kontroliuoja maisto gamybos procesą virtuvėje, maisto produktų kokybę, jų laikymo sąlygas, realizacijos terminus;

22.7. rūpinasi, kad maitinimui nebūtų naudojamos šios draudžiamos tiekti maisto produktų grupės: sūrūs gaminiai, kuriuose druskos daugiau kaip 1 g/100 g; sūryje ir mėsos gaminiuose – daugiau kaip 1,7 g/100 g; maisto produktai bei kramtomoji guma su maisto priedais; gėrimai, kurių sudėtyje pridėtinio cukraus daugiau kaip 5 g/100 g; energiniai gėrimai; mechaniškai atskirta mėsa ir jo gaminiai; maisto produktai, pagaminti iš GMO, arba maisto produktai, į kurių sudėtį įeina GMO; maisto produktai, į kurių sudėtį įeina iš dalies hidrinti augaliniai riebalai.

23. Ūkvedys:

23.1. užsako maisto produktus tik iš tų tiekėjų su kuriais sudarytos sutartys, pagal maitinimo organizatoriaus pateiktus duomenis;

23.2. priima iš tiekėjų tik kokybiškus, realizacijos laiką atitinkančius produktus ir juos sandėliuoja griežtai vykdydamas higienos normų reikalavimus;

23.3. iš vakaro atiduoda iš sandėlio virėjui produktus, pagal dienos valgiaraštį;

23.4. kasdien vykdo tikslią maisto produktų išlaidų ir įplaukų registraciją „Sandėlio apskaitos knygoje“;

23.5. pateikia įstaigos vadovui dokumentus (sąskaitas faktūras, nurašymo aktus) tvirtinimui;

23.5. kiekvieną dieną nurašo maisto produktus pagal valgiaraštį;

23.6. suderina maisto produktų likučius su Centralizuotos buhalterijos buhalteriu vieną kartą per mėnesį.

24. Centralizuotos buhalterijos buhalteris :

24.1. registruoja direktoriaus patvirtintus dokumentus (sąskaitas-faktūras) užpajamuoja ir vykdo jų apskaitą.

25. Sudaryta inventorizacijos komisija vieną kartą ketvirtyje atlieka, maisto sandėlyje esančių produktų, inventorizaciją.

26. Darželio taryba, turi teisę patikrinti patiekalų gamybos procesą, išdalinimą į grupes, maisto sandėlį.

27. Virėjas:

27.1. priima maisto produktus iš sandėlininko einamai dienai pagal sudarytą valgiaraštį;

27.2. analizuoja gaminio receptūros ir gamybos technologijos aprašymo korteles, susipažįsta su rytdienos patiekalų gamybos technologija ir ruošia maistą;

27.3. pasveria porcijas vienam vaikui ir išduoda į grupes pagal grupėse esančių vaikų skaičių.

27.4. matuoja ir fiksuoja patiekalų šiluminio apdorojimo temperatūrą;

27.5. pusryčius ruošia pagal vakarykštės dienos vaikų skaičių.

28. Auklėtojų padėjėjai:

28.1. atneša maistą iš virtuvės į grupes;

28.2. kartu su auklėtoju išdalina maistą vaikams;

28.3. esant reikalui, padeda vaikams pavalgyti;

28.4. po vaikų maitinimo sutvarko patalpas, suplauna indus. Po kiekvieno maitinimo išneša maisto atliekas iš grupės, patalpų į atliekoms skirtą konteinerį.

IV. UŽMOKESČIO UŽ MAITINIMO PASLAUGAS APSKAIČIAVIMAS

29. Išlaidas už maitinimo paslaugas sumoka tėvai (kiti teisėti vaiko atstovai) pagal Savivaldybės tarybos nustatytą Atlyginimo už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymo savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašą.

30. Mokesčio už vaikų maitinimą dydžiai: lopšelio grupės vaikams – pusryčiai 0,52 Eur, pietūs 0,79 Eur, vakarienė 0,49 Eur), darželio ir priešmokyklinės grupių vaikams: pusryčiai – 0,57 Eur, pietūs – 0,87 Eur, vakarienė – 0,53 Eur.

31. Mokestis už vaiko maitinimą mokamas tik už lankytas dienas. Atlyginimo dydis už produktus kinta, priklausomai nuo tėvų (kitų teisėtų vaiko atstovų) pasirinkto dienos maitinimų skaičiaus.

32. Už maitinimo paslaugą gaunamos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip įstaigos pajamų lėšos. Įstaigos vadovas užtikrina, kad gautos pajamos už maisto produktus (įskaitant PVM) būtų naudojamos tik maisto produktams įsigyti,

33. Įstaigai, turint pakankamai lėšų Aprašo 32 punkte nurodytoms reikmėms apmokėti, gali planuoti ir panaudoti sutaupytas mitybos lėšas vaikų švenčių organizavimui, suderinus su įstaigos taryba. Mitybos lėšas naudoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018m. balandžio 10d. įsakymo Nr.V-394, „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ .

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Darželyje už vaikų maitinimą atsako vadovo įsakymu paskirtas maitinimo organizatorius.

34. Vaikų maitinimo organizavimą darželyje koordinuoja įstaigos vadovas.

35. Įstaigos vadovas teikia tvarkos aprašą svarstyti darželio tarybai.

36. Inicijuoja tėvų supažindinimą su šiuo aprašu tėvų susirinkimų metu.